

Swedish International Relief Association

ANTI-KORRUPTIONSPOLICY

Policy för SIRAs arbete mot korruption och bedrägeri

Fastställd av SIRAs styrelse 2019-01-19

Bakgrund

SIRA vill med denna policy identifiera riskerna för korruption och bedrägeri i i vår verksamhet och i de samarbeten och kontakter vi arbetar med för att stärka vår medvetenhet och förmåga att hantera riskerna. All personal på skolorna omfattas av policyn, likaså styrelser och andra personer som representerar SIRA.

SIRA verkar inom ett arbetsområde som lever på förtroende, ett förtroende som ska genomsyra alla led i vår verksamhet. Misstankar om oegentligheter, oavsett storlek, kan undergräva det förtroende som finns för SIRA idag. Det är därför viktigt att skapa tydliga system och riktlinjer som kan förebygga och motverka alla former av korruption och bedrägeri.

Syfte

Syftet med denna policy är att tydliggöra riskerna inom organisationen och att integrera arbetet mot korruption inom hela SIRA. Viktigt är att en definition av utmaningar och riskbedömningar sker som en del av chefsansvaret och av styrelsen.

Begreppsdefinition

Bedrägeri är ett brott och alla misstankar om bedrägeri ska polisanmälas

Korruption definieras i termer av maktmissbruk. Transparency International gör följande definition: Korruption är att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen del eller annans vinning.

Korruption är därmed mycket mer än bestickning och mutor.

Världsbanken menar att korruption är det största hindret för utveckling. För en organisation med verksamhet ute i världen är det extra viktigt att utifrån ett utvecklingsperspektiv analysera korruption. Allt utvecklingsarbete skall kännetecknas av en effektiv användning av resurser, främja god redovisningssed och öppenhet i förvaltningen av medel, som ett effektivt hinder mot korruption.

Sida har fastslagit, genom sin anti-korruptionsplan, att korruption definieras som ett missbruk av förtroende, makt eller position som medför otillbörlig vinning. SIRA instämmer helt i denna definition.

Anti-korruptionsarbete inom SIRA

För att antikorrupsionsarbetet ska vara uthålligt och integreras som en del i SIRAs arbete är det viktigt att på alla nivåer definiera de utmaningar vi kan möta. Därför ska

SIRA både i samband med verksamhetsplanering och uppföljning kontinuerligt lyfter frågan om utmaningar och risker.

Några av de utmaningar som är vanliga vid korruption i ett internationellt perspektiv möter vi i samband med upphandling av varor och tjänster, byggnationer, reparationer, anställningar samt transporter. Utnyttjande av organisationens resurser för eget bruk är också en riskfaktor. Chefer tillsammans med medarbetare måste därför alltid identifiera de risker som kan uppstå i dessa situationer och förebygga korruption.

Administrativa och ekonomiska system och rutiner ska utformas så att de förhindrar felaktiga transaktioner. Korruptionsrisken ökar när större ansvar för ekonomin överförs lokalt. För att minska risken utarbetas ett system för kontinuerlig ekonomisk uppföljning.

Jäv är en rätts- eller beslutssituation där en person kan tänkas vara partisk eller där det finns någon särskild omständighet som kan rubba förtroendet för personens opartiskhet. En jävig person får inte delta i beslutet i fråga eller i förberedelserna för beslutet.

Nepotism är favorisering av släktingar eller vänner i frågor som rör verksamheten utan hänsyn till meriter. Nepotism betraktas som en form av korruption.

Svenska lagar och förordningar

De svenska lagarna och förordningarna gäller även för svenskar som arbetar för SIRA utomlands. SIRAs antikorrupsionspolicy gäller även för anställda eller uppdragstagare som är palestinier.

Partnerorganisationer

SIRA verkar till stor del genom lokala krafter. I de fall det är aktuellt med en partnerorganisation är frågan om korruption en ytterst viktig del i dialogen med dem. De ska omedelbart rapportera eventuella allvarliga incidenter till SIRAs rektorer eller till styrelsen i SIRA och informera om de åtgärder som vidtagits.

Styrsystem

Huvudansvarig för arbetet mot korruption och bedrägerier är ordförande i stiftelsen. Ansvaret omfattar följande:

- Se till att det finns system för internkontroll som syftar till att motverka risken för bedrägerier och korruption
- Se till att det finns ett system för utredning av misstänkta och påstådda bedrägerier eller korruption
- Införa korruptions- och bedrägeriparametrar i all verksamhetsplanering och uppföljning

Alla anställda och eventuella volontärer inom SIRA har ansvar för att:

- Uppträda enligt riktlinjerna
- Ge omedelbar information till närmaste chef när misstanke uppstår.

Rutin när korruption upptäcks eller misstänks

- Alla misstankar ska rapporteras till närmaste chef

- Chefen informerar ordföranden i styrelsen och tillsammans samråder de om hur ärendet ska utredas
- Ordföranden hålls löpande uppdaterad om utredningen
- Resultatet av utredningen underställs ordföranden och SIRAs styrelse.
- Styrelsen beslutar om ärendet ska lämnas över till rättsväsendet för brottsutredning eller disciplinära åtgärder.
- Under hela utredningen gäller sekretess tills resultatet i utredningen är klar.

Bilaga 1

Handlingsplan vid misstanke om korruption/oegentligheter

Denna handlingsplan är avsedd att tillämpas då misstanke om någon form av korruption uppstår.

Följande situationer KAN vara varningssignaler på att korruption förekommit/förekommer:

- Varningssignaler i ekonomisk redovisning och revision som blir synliga i rapporter, dialog med partner eller i stickprovskontroller
- Svag styrning och internkontroll eller att befintliga styrdokument inte efterlevs
- När anställda använder sig av leverantörer från egna familjen- och vänkretsen
- Bristande transparens

Larma – Informera

Hur anmäler man?

Anmälan om korruption ska göras skriftligt till respektive rektor med kopia till ordförande i styrelsen, info@sira.se

Det är önskvärt att anmälaren anger sina kontaktuppgifter men det är möjligt att anmäla anonymt.

Återkoppling

Den som anmäler ett fall av misstänkt korruption ska få återkoppling inom tre veckor efter att anmälan skett, med information om hur ärendet kommer att hanteras.

Anmälaren ska garanteras anonymitet om den så önskar.

Whistle-blower-funktion

SIRA ska också ha en whistle-blower-funktion dit förtroendevalda och anställda kan vända sig anonymt med uppgifter om misstänkt korruption eller missförhållanden avseende hantering enligt denna policy. Funktionen ska vara oberoende och självständig i förhållande till dem som vanligtvis hanterar dessa ärenden. Funktionen kan utövas av en utsedd person i eller utanför SIRAs styrelse.

Agera

Misstanke om korruption ska alltid utredas. SIRA bör agera skyndsamt men klokt utifrån den aktuella situationen. En utredningsgrupp tillsätts som arbetar med utredning av anmälan. Hela processen ska dokumenteras löpande. Vid muntliga samtal ska

minnesanteckningar föras. Dokumentationen ska förvaras på ett sätt att obehöriga inte kommer åt den.

Generella åtgärder för utredningsgruppen

- Utredningsgruppen ska bedöma trovärdigheten i misstanken genom att samla in relevant information
- Ta fram en handlingsplan för utredningen med tydlig deadline
- Beakta säkerhetsrisker för de som ger information, den eller de som ska utredas
- Överväga om ev. misstänkt ska stängas av från arbete
- Besluta om när andra ska informeras
- Om misstanken gäller medel, utred ex genom fördjupad revision, kontroll. Utredningen ska fastställa vad som hänt och hur detta undviks igen.
- Överväga skriftlig erinran, uppsägning eller avsked. Vid misstanke om brottslighet ska polisanmälan göras.
- Göra en åtgärdsplan för att förebygga nya incidenter samt dra lärdomar av det som hänt.